

SZENZÁCIÓ KI-MIT-TUD?

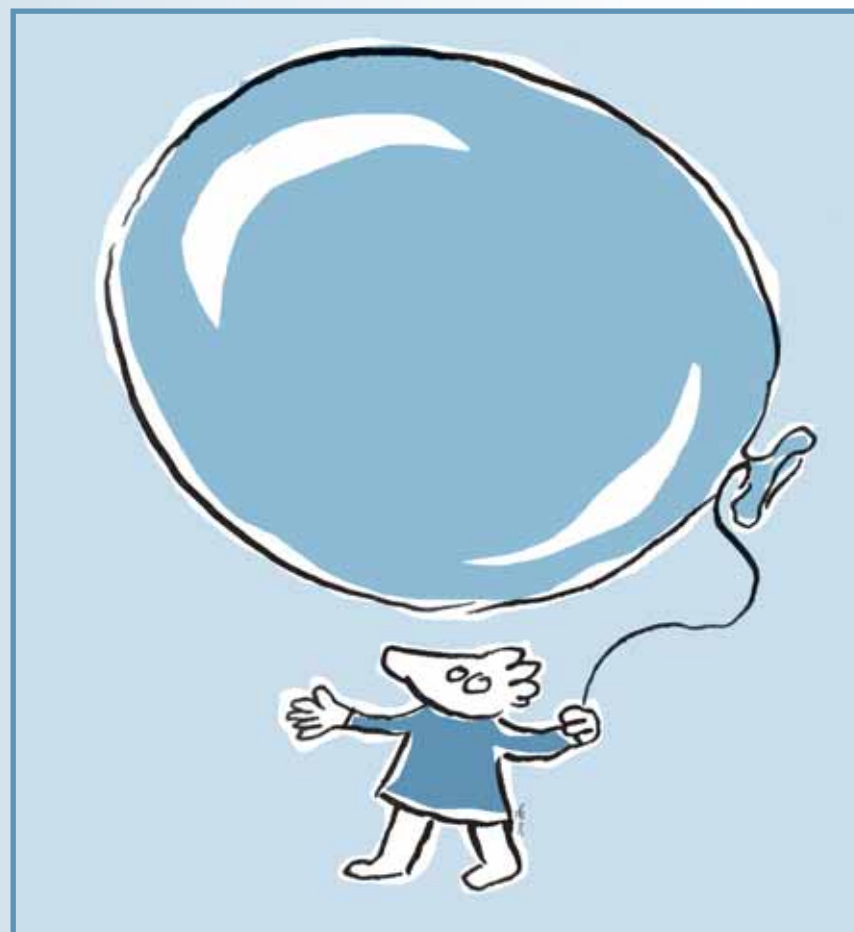
SZKA208_51

AVAGY A NAGY MÉDIACCSALÁS

Készítette: Bányai László

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIA

8. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése					
I/a A fogalmak tisztázása					
A	A tanulók nyolc kis csoportot alkotnak. Minden csoport húz egy fogalomkártyát. Először ötletroham formájában összegyűjtik a húzott fogalomhoz kapcsolódó tartalmi elemeket, majd megalakítják a fogalom definícióját. A szóvivők ismertetik a fogalom jelentéstartományába sorolt tartalmi elemeket, majd felolvassák az általuk alkotott definíciót. A többiek kiegészítik és tovább formálják azt, ha szükségesnek látják. 15 perc	A kíváncsiság felkeltése, a fogalmak tisztázása és az előzetes ismeretek előhívása Logikus gondolkodás Együttműködés	Csoportmunka – ötletroham és közös definícióalkotás Frontális munka – csoportos szóforgó	D1 (Fogalomkártyák)	P1 (Szómagyarázat)
B	Ugyanez a feladat megoldható frontális formában is, amikor a fogalomkártyák egymás után kerülnek elő, és minden fogalom definiálásában az egész osztály részt vesz. 15 perc	A kíváncsiság felkeltése, a fogalmak tisztázása és az előzetes ismeretek előhívása	Frontális munka – ötletroham és irányított beszélgetés	D1 (Fogalomkártyák)	P1 (Szómagyarázat)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. Új tartalom feldolgozása					
II/a Próba feladat					
A	A tanulók 4-6 fős csoportokat alkotnak. A tanár ismertet egy rövid hírt. (P2) A csoportok feladata az, hogy a hírt kiszínezzék, szenzációvá fokozzák. A megoldáson 5 percig gondolkozhatnak. Minden csoport választ egy szóvivőt és egy tagot, akit a zsűribe delegál. A zsűri elfoglalja a tanár által neki kijelölt helyet. A szóvivők ismertetik a csoportok megoldásait. A zsűri tagjai pedig kiemelik, hogy mik voltak a legjobb megoldások. 15 perc	A feladat pontos megértése Együttműködés Szövegalkotás Értékelés	Csoportmunka – közös problémamegoldás, illetve értékelés		P2 (Hír a próba feladathoz)
II/b Feladatválasztás					
A	A zsűritagok visszatérnek a csoportjukhoz. Minden csoport kap egy listát, amely fiktív híreket és reklámozandó termékek neveit tartalmazza. A csoportok kiválasztják azt a hírt és terméket, amellyel a legszívesebben foglalkoznának. A szóvivők ismertetik a csoport választását, és meg is indokolják azt. 10 perc	A választás gyakorlása Elemzőkészség Döntési képesség	Csoportmunka – közös döntéshozatal	D2 (Feladatlista)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>A csoportok ugyanúgy megkapják a választható feladatok listáját, mint az előző esetben. Megbeszéljük, hogy szerintük melyik témát lehetne a legjobban feldolgozni, és miért, de nem hoznak döntést. A szövivők elmondják a csoport gondolatait a többieknek. Ezután mindenki önállóan szavaz arról, hogy szerinte melyik lenne a legjobb feladat. A tanár felírja a hírek és a termékek sorszámát a táblára. Minden tanuló bemondja a saját javaslatát, amit a tanár vonallal jelöl a megfelelő sorban. Végül összesítik a szavazatokat, és azt a hírt, illetve terméket választják ki, amelyik a legtöbb szavazatot kapta. Ez esetben minden csoport ugyanazzal a nyersanyaggal fog dolgozni.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>A választás és a szavazás gyakorlása</p> <p>Elemzőképesség Döntési képesség</p>	<p>Csoportmunka – feladatelemzés</p> <p>Egyéni szavazás</p>	D2 (Feladatlista)	
II/c A munka megtervezése					
A	<p>A csoportok megtervezik, hogy hol és mikor fognak összegyűlni a feladat tanórán kívüli megoldása érdekében. Átgondolják, hogy mennyi időre és milyen eszközökre lesz szükségük. Beosztják egymás között, hogy ki miről fog gondoskodni.</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	<p>A tanórán kívüli önálló munka előkészítése</p> <p>Elemzőképesség Tervezőképesség</p>	<p>Csoportmunka – feladatelemzés és a közös munka megtervezése</p>		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
II/d Alkotó munka					
A	(Tanórán kívüli tevékenység.) A csoportok önállóan dolgoznak, az általuk megválasztott helyszínen. A következő két feladatot oldják meg: 1. A rövid hírből egy hosszabb, a hírt szenzációként tálaló cikket írnak. 2. Reklámszövegeket fogalmaznak a kiválasztott termékhez, és egy nagy csomagolópapíron elkészítik a termék óriásplakátjának kicsinyített mását. 45 perc	Önállóan végzett csoportos alkotás Szövegalkotás Kreativitás Együttműködés	Csoportmunka – szöveg és képalkotás	Papír és írószer Csomagolópapírok Filctollak Zsírkréták	
II/e Prezentáció					
A	(Itt kezdődik a második tanóra.) Minden csoport delegál egy tagot a zsűribe. A zsűri elfoglalja a számára kijelölt helyet a teremben, és megkapja a pontozólapokat (D3). A csoportok ezután sorra bemutatják önálló munkájuk termékeit úgy, hogy a prezentációban a csoport minden tagja kap valamilyen szerepet. A zsűri három kategóriában értékeli a munkát a P3 mellékletben leírtak szerint. 15 perc	Az elkészült önálló munkák bemutatása Előadókészség Véleményalkotás	Frontális munka – csoportbemutatók	D3 (Pontozólapok)	P3 (Útmutató)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a A tapasztalatok összegzése					
A	A zsűri tagjai visszavonulnak, és összesítik az egyénileg adott pontokat. Kialakítják a közös véleményüket a hallott és látott megoldásokról. Ez alatt az idő alatt az alkotó csoportok a D4 feladatlappal dolgoznak. 10 perc	Az értékelés gyakorlása Önkifejezés Konszenzuskeresés	Csoportmunka – közös vélemény kialakítása	D4 (Feladatlap)	
III/b A zsűri értékelése					
A	A zsűri ismerteti az osztállyal döntése eredményét. Minden zsűritag értékeli egy olyan csoport munkáját, amelyekben ő maga nem dolgozott. Először a legalacsonyabb pontszámot elért csoportot méltatják, és így haladnak az utolsótól az első felé. 5 perc	Értékelő visszajelzés adása a munkákról Véleményalkotás Tolerancia Önkifejezés	Frontális munka – vélemények ismertetése		
III/c A tanulók véleménye a feladatról					
A	A tanulók megosztják egymással a D4 feladatlap kérdéseinek feldolgozása kapcsán megfogalmazott gondolataikat. 10 perc	Tanulói visszajelzés a témáról Véleményalkotás	Frontális munka – beszélgetés	D4 (Feladatlap)	
III/d Tanári értékelés					
A	A tanár röviden értékeli a csoportok alkotó és a zsűri értékelő tevékenységét. 5 perc	Visszajelzés adása a tanulóknak	Frontális munka – tanári értékelés		

TANÁRI SEGÉDLETEK

P1 Szómagyarázat

Média: média alatt azokat a szervezeteket és orgánumokat értjük, amelyek információkat adnak közre szórakoztatási, tájékoztatósi vagy oktatási célból. Ilyenek a sajtó, rádió, a tv-csatornák, az Internet. A média kulcsszava a tömegkommunikáció.

Hír (hírérték): minden információ lehet hír, ha a tartalma eredeti és újszerű, van valóságtartalma, és továbbadásra kerül valamilyen csatornán. A hír értékét az információ újszerűsége, váratlansága, fontossága, a körülmények és a befogadó érzékenysége határozza meg. (Ha például az állatkertben sétálok, és valaki közli velem, hogy engem figyel egy medve, ez kisebb értékű hír, mint ugyanez a közlés egy erdei ösvényen.)

Bulvár: a szó francia eredetű és utcát jelent. A kommersz, hétköznapi híreket, az „utca” híreit szoktuk bulvár híreknek nevezni. Az eredeti kifejezés nem negatív kicsengésű, csak ebben a kategóriában fordul elő a legtöbb kacsa, álhír, ferdítés.

Szenzáció: a szenzáció általában olyan hír, amely meglepetésszerű, magas hírértékű, alkalmas az érzelmek felkorbácsolására, izgalmas vagy sokkoló. Jólesik az ember telhetetlen étvágyának, hogy hororról, bűntényekről, katasztrófákról, szexuális botrányokról és hasonlókról hallhat.

Médiaszenzáció: a médiaszenzáció abban különbözik az előzőtől, hogy kifejezetten a médiák fogyasztására kialakított híryanagról van szó, olyan ügyesen tálalva, hogy szenzációképpen haszon még akkor is, ha egyébként a hírértéke miatt nem lenne az.

Reklám: olyan eszköz, amellyel szolgáltatásokat, termékeket, személyeket vagy társadalmi csoportokat tudunk népszerűsíteni, tömegeket vásárlásra, fogyasztásra biztatni. A média reklámhordozó, reklám közvetítő. A reklámban is gyakori a szenzációhajászás, túlzás, ferdítés.

Propaganda: a propaganda rokonítható a reklámmal. Általában valamilyen eszmerendszer, társadalmi vagy egyéb csoportosulás (de akár egyetlen magánszemély is) használja gondolatai és szervezete népszerűsítésére. Gyakran a hatalom megszerzésének vagy megtartásának az eszköze.

Ferdítés: szándékos és tudatos eltérés a valóságtól, általában valamilyen cél elérése érdekében. Gyakran valamilyen esemény el-tusolását, vagy éppen szenzációvá formálását szolgálja.

P2 Hír a próbafeladathoz

Egy focistát beszélgetni láttak az egyik ellenfél csapat edzőjével egy presszóban. A következő héten a csapat váratlan vereséget szenvedett.

P3 Útmutató a zsűri munkájához

A zsűri a következő három kategóriában értékeli a csoportok munkáját:

A szenzációs hírt tartalmazó cikk
Lehetséges szempontok: eredetiség, ötletesség, stílus

A reklámszövegek

Lehetséges szempontok: eredetiség, ötletesség, hatásosság, ösztönző erő

Az óriásplakát képi megoldásai

Szemponatok: a látvány esztétikuma, hatásosság

A zsűri tagjai először minden produkciót egyénileg adott pontszámmal értékelnek. Végül visszavonulnak, és közös döntést hoznak arról, hogy az egyes kategóriákon belül melyik munkát értékelik a legjobbnak.